

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم وېر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary-Cultural

ادبی - فرهنگی

همایون "باختریانی"

۳۰ می ۲۰۱۷

تصحیح، تنظیم و شرح لغات: خ. معروفی

دیوان

"عبدالله شهاب ترشیزی هروی"

۳۰۸

مُلِحْدَنَامَه

-۷۴-

زن صالح چرا خورد غم کیر؟ در جهان هرزه کار بسیار است
ور بدان نیز اکتفا نکند شکر ښه^۱ اَمَنار بسیار است

* * *

۱ - در اصل دیوان حاضر "شکر الله" آمده بود، که به "شکر ښه" تصحیح گردید، تا ترکیب از سنخ "الحمد لله"، عربی گردد. البته اگر ترکیب را دری بگیریم، و "شکر الله" بگوئیم، در آن صورت باید رای "شکر" را مکسور بسازیم، تا هم ترکیب اصافی دری به دست آید و هم وزن عروضی برقرار بماند. ورنه ترکیب هیئت "شکر الله" عربی را خواهد گرفت، که عروض را می شکند.!!! (خ. معروفی)

۲ - "منار" (به فتح اول): کلمه عربی و ظرف مکان است و در معنای "جای نورافشانی". در وطن ما این کلمه را مگر عاماً به ضم اول تلفظ می کنند، که غلط است. زیرا "منار" به ضم میم نیز کلمه بامعنای عربی ست و با مدلول اولی متفاوت. "منار" به ضم اول اسم مفعول مصدر "اناره" (باب "افعال") و متضاد "منیر" است. "اناره" در معنای "پرتو افگندن" است، که اسم مفعول آن "منار" به معنای "پرتو افکنده شده" یا "روشن شده" و اسم فاعل آن "منیر" در معنای "پرتو افکن" یا "روشن کننده" است.